

За три месеца 270 българи купиха стаж за 7 млн. лв., за да излязат в пенсия

в. 24 часа, стр. 1,6, 04.07.2022

270 българи са купили стаж за 7 277 328, за да могат да излязат в пенсия. Това показват данни на Националния осигурителен институт за първите три месеца на годината.

Това е с 4 млн. лв. повече в сравнение със същия период на миналата година. Броят на купуващите стаж обаче се е свил с 54 души, като общо от януари до март 2021 г. от тази опция са се възползвали 324 души.

Една от причините за по-голямата сума е, че все повече хора не могат да се пенсионират с достатъчно стаж. Така през първите три месеца на тази година средният брой месеци осигуряване, който не им е стигал, е около 25. За същия период на миналата година те са били около 21.

Другата причина е, че от 1 април 2022 г. за всеки месец недостигащ стаж вече се плаща по 140,58 лв.

От тази дата* се вдигна минималният осигурителен доход на самоосигуряващите се на 710 лв. Цената на стажа, който може да се купи, е 19,8% от тази сума. До 1 април месец стаж беше 128,70 лв.

Една година стаж струва 1686,96 лв., а пълните 5 години - 8434,8 лв.

Какви са възможностите за купуване на стаж:

- за времето на обучение за завършено висше или полувисше образование,
- за времето на докторантурата, определено в нормативен акт за лицата, придобили образователна и научна степен "доктор",
- до 5 г. недостигащ стаж за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по общия ред.

Как се плаща:

- внася се сумата за осигурителните вноски за своя сметка по банков път,
- закупеният стаж се установява с удостоверение, което се издава от съответното териториално поделение на НОИ.

Какви са условията за завършилите висше или полувисше образование

- Зачита се времето, за което са внесени вноските, но за не повече от срока на обучение, предвиден по учебния план за завършената специалност.
- Няма значение формата на обучение - редовна, задочна, вечерна или др.
- Важното е през това време да не е зачетен стаж на друго основание - например да е работил или да има стаж като "неработеща майка/осиновителка и др.
- Удостоверението се издава въз основа на документ за внесените осигурителни вноски, диплома за завършено висше или полувисше образование и документ, удостоверяващ срока на обучението, или документ за придобита научна или образователна степен "доктор".

Всеки може да си купи до 5 г. недостигащ стаж при следните условия:

Трябва да е достигнал общата възраст за пенсиониране. От тази възможност не могат да се ползват лица, които искат да се пенсионират на по-ниска от общата възраст - например работилите при неблагоприятни условия на труд, които искат да се пенсионират по реда на чл. 696 КСО и др.

От териториално поделение на НОИ се преценява точно колко време не достига до окръгляне на необходимия за пенсиониране осигурителен стаж (който през 2022 г. е 36 г. и 10 месеца за жените и 39 г. и 5 месеца за мъжете). Експертите ще го информират за недостигащия осигурителен стаж, сумата на дължимите осигурителни вноски и реда за внасянето им.

Времето, за което са внесени осигурителни вноски за период, по-дълъг от изисквания се за придобиване право на лична пенсия, не се зачита за осигурителен стаж. За това време лицето

може да поиска възстановяване на неоснователно внесените суми за осигурителни вноски от съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите.

Удостоверението за закупен недостигащ стаж се издава от териториалното поделение на НОИ въз основа на документа за внесените осигурителни вноски. За лицата, живеещи в друга държава, с която България има сключен международен договор в областта на социалното осигуряване, удостоверението се издава от ТП на НОИ - София. За придобит осигурителен стаж, за който са заплатени осигурителни вноски като недостигащ, правото на пенсия възниква от датата на заявлението

В случаите, когато са внесени осигурителни вноски за завършено висше или полувисше образование за периоди на обучение, по-малки от 5 години, лицето има право да внесе осигурителни вноски за недостигащ стаж за разликата до 5 години

Осигурителният доход за времето, за което е закупен осигурителен стаж, не се взема предвид при изчисляването на индивидуалния коефициент на пенсионера.